

Баланың балабақшаға, демек, жаңа әлеуметтік жағдайларға бейімделуі кейде ауыртпалық тудырады. Баланың балабақша табалдырығын ауыртпалықсыз аттаپ, жаңа талаптарға оңай әрі тез үйренуі үшін оны алдын ала дайындау керек. Бұл жерде психологияның кеңестері пайдалы:

- Табысты бейімделудің қажетті шарты- ата-ана мен тәрбиешілердің іс-әрекетін үйлестіру болып табылады.
- Алғашқы күндерде баланы тек серуендеуге әкеліңіз, бұл жағдай үй ауласындағы ортаға ұқсайды. Осы кезде тәрбиешілермен және басқа балалармен танысу қынға соқпайды.
- Балалар ата-аналарымен қоштасу кезінде басқа балалардың көз жасына және жағымсыз эмоцияларына күә болмас үшін балабақшаға келу уақытын ауыстыру керек.
- Алғашқы бірнеше күндерде баланы 2-3 сағаттан артық қалдыруға болмайды. Оның іс-әрекеттерін бақылай отырып, сіз балабақшадағы уақытты бірте-бірте арттыра аласыз.
- Баламен қоштасқан кезде ол үшін міндепті түрде қайтатыныңға сендеруді ұмытпаңыз. Оны жақсы көретініңізді, ол сіз үшін қымбат екенін үнемі айтуды ұмытпаңыз.
- Отбасында нәресте үшін тыныш, жанжалсыз ахуал жасаңыз. Баланың әлсіреген жүйке жүйесін сақтаңыз. Жүйке жүйесін тыныштандырыңыз: біраз уақытқа циркке, театрға баруды, баруды тоқтатыңыз. Теледидарды көруді айтарлықтай азайтыңыз.
- Бейімделудің нормалары: балабақшада - 7-10 күн, балабақшада 3 жаста - 2-3 апта, мектеп жасына дейінгі үлкен жаста - 1 ай.

Ата-ана баласын балабақшага қалай дайындау керек

- Баламен балабақшага қатысты сізді аландаататын мәселелерді талқыламаңыз.
- Баланың денсаулық жағдайы жақсы болған кезде ғана балабақшага беріңіз.
- Балабақшадағы күнде болатын барлық жаңа сәттерді алдын ала біліп, оларды үйдегі баланың күнделікті тәртібіне енгізіңіз.
- Бала денсаулығын нығайту шараларын өткізу қажет.
- Мүмкіндігінше ертерек нәрестені балабақшадағы балалармен және топ тәрбиешілермен таныстырыңыз.
- Баланы балабақшага қабылдау үшін мүмкіндігінше оңтайлы орнатыңыз.
- Балаға ересектермен және топ балалармен қарым-қатынас дағдыларының «құпиясын» ашыңыздар.
- Балаңызға үйде өзін-өзі күтудің барлық қажетті дағдыларын үйретіңіз.
- Балалардың күнәлары үшін, сондай-ақ бағынбағаны үшін жаза ретінде балабақшамен қорқытпаңыз.
- Балаңызды сізben уақытша ажырасуға дайындаңыз.
- Баланы балабақшага қабылдау карсаңында қобалжымаңыз және өз уайымыңызды көрсетпеніз.
- Демалысыңызды балаңыздың жаңа ұйымдастың ұжымға келген бірінші айында мүмкіндігінше баланы күні бойы қалдырмауға болатындей етіп жоспарлаңыз.
- Егер бала өзімен бірге қатты ұнататын затты немесе ойыншықты алып кетуді сұраса, онда ата-ана баламен келісе алады: ойыншық оны шкафта күтіп түрады және олар бірге үйге оралады.
- Балаға әрқашан оның сіз үшін, бұрынғыдай қымбатты және сүйікті екенін түсіндіруді ұмытпаңыздар.

Бала неге жылайды? Баламен қалай қоштасуға болады?

Бала жылайды, өйткені көз жасы баланың мазасыздандынын көрсөтүүнүң жалғыз жолы. Біз не істеуіміз керек?

- Кешігіп қалмас үшін және баламен қоштасу мүмкіндігіне ие болу үшін 5-10 минут бұрын жиналышызы.

- Балаңызға қайда және не үшін бара жатқаныңызды нақты айтыңыз (тек ете қарапайым, мысалы: «Мен дүкенге барамын» немесе «Мен компьютермен жұмыс істеймін»).

- Бала сөздерді түсінбейді деп қорықпаңыз: сабырлы, ашық интонация арқылы оған анасының қызметі пайдалы және жағымды екенін айтады.

- Балаңызға қай уақытта келетініңізді нақты айтыңыз. Осы кезде уақытты сағат бойынша айтуудың қажеті жоқ (бұл кішкентай бала үшін түсінікті болмауы мүмкін). Балаға «Тамақ ішкеннен кейін келемін, сен үйіктаң тұрганнан кейін келемін» деуге болады. Бала оқиғалардың нақты сипаттамасын түсінеді, соған сәйкес уақытты анықтайды.

- Ұлыңызға немесе қызыңызға оның кіммен қалатынын, ең бастысы не істейтінін айтыңыз: «Сен тәрбиешімен және басқа балалармен бірге боласың, тамақ ішесің, серуенге шығасың, ойнайсың» деуге болады.

- Сізді жібергеніңіз үшін балаңызға «сыйлықтар» беруге уәде берменіз, бірақ ол белгілі бір затты әкелуді сұраса, бас тартпаңыз. Егер оның өтінішін орындау мүмкін болмаса, бұл туралы дереу айтыңыз. Бала ештеңе сұрамаса да, оған мезгіл-мезгіл жақсы нәрселерді (тәттілер, шағын сыйлықтар) әкеліңіз, сонда ол сіздің одан алыс жерде болсаңыз да, оны еске түсіріп, кездесуге дайындалып жүргенізді сезеді.

Ақмола облысы білім басқармасының әдістемелік орталығының психологиялық қызмет бөлімі

Балабақша

«Балаңызды балабақшага қалай дайындау керек»

Ата-аналарға арналған психологиялық ұсыныстары

2023 жыл